

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobkyně: nezletilá N. S., narozená X,
zastoupená zákonnou zástupkyní V. S.,
obě bytem X,

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2020, č. j. MPSV-2020/232998-916,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 30. 11. 2020, č. j. MPSV-2020/232998-916, **se zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení **ve výši 67 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se včasnou žalobou podanou prostřednictvím své zákonné zástupkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2020, č. j. MPSV-2020/232998-916, jímž bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem, kontaktní pracoviště Chomutov (dále jen „úřad práce“), ze dne 31. 7. 2019, č. j. 63988/2019/CHM (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla žalobkyni zamítnuta žádost ze dne 24. 4. 2019 o příspěvek na péči. Napadeným rozhodnutím bylo prvostupňové rozhodnutí změněno tak, že podle § 7, § 8, § 9, § 11 a § 13 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

sociálních službách“) byl žalobkyni od dubna 2019 přiznán příspěvek na péči ve výši 6 600 Kč měsíčně – II. stupeň závislosti – středně těžká závislost pro osoby do 18 let věku.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že žalovaný při svém rozhodování nevzal v úvahu všechny okolnosti jejího zdravotního stavu. Žalovaný nevzal v potaz písemné vyjádření žalobkyně k posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 27. 10. 2020. Posudková komise při tvorbě posudku rovněž nevzala v úvahu žalobkyní doložené lékařské zprávy, jelikož tyto vycházely z vyjádření matky žalobkyně, tedy nebyly založené na vyjádření nezávislé osoby. Lékařskými zprávami, které žalobkyně doložila následně v reakci na doplňující posudek, se již posudková komise nezabývala.
3. Žalobkyně namítala neovládání dalších čtyř základních životních potřeb nad rámec těch uznaných žalovaným za neovládané. Pokračovala, že mobilitu neovládá pro špatnou hrubou motoriku, chůzi ze schodů zvládá pouze s dopomocí, z neznámých schodů má panickou hrůzu a neovládá nástup a výstup z prostředků hromadné dopravy. Stravování neovládá, jelikož sama nejí lžící, pouze komplikovaně s dopomocí. Tělesnou hygienu neovládá, jelikož tekoucí vodu vnímá jako hračku. Rovněž neovládá osobní aktivity, a to s ohledem na poruchu autistického spektra, která limituje její sociální dovednosti, a tudíž je do kolektivu nezačlenitelná. Uvedené základní životní potřeby žalobkyně neovládá přiměřeně věku ani v přijatelném standardu, přičemž je vše komplikováno jejími nepřiměřenými reakcemi, afekty, ataky, křikem a nespokojeností.
4. Dále žalobkyně sdělila, že posudková komise v řízení o udělení průkazu osoby se zdravotním postižením žalobkyni konstatovala, že se jedná o osobu s těžkým funkčním postižením, přičemž vycházela ze stejných lékařských zpráv jako v nyní posuzovaném případě. Rovněž v lékařských zprávách je uvedeno, že se u žalobkyně jedná o těžké postižení a doporučuje se rodině žalobkyně poskytnout maximální sociální pomoc a podporu.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný trval na tom, že v daném případě bylo postupováno v souladu s platnými právními předpisy. Posudek posudkové komise ze dne 27. 10. 2020 považoval žalovaný za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možné rozhodnout. Podotkl, že při posuzování poruch autistického spektra se vychází nejen z nálezů praktického lékaře, ale také z nálezů specialistů – dětských psychiatrů a dětských klinických psychologů. Dalším podkladem pro posouzení zdravotního stavu žalobkyně bylo sociální šetření a lékařské zprávy doložené žalobkyní, které však neobsahovaly žádné nové relevantní skutečnosti o zdravotním stavu žalobkyně, které by posudkové komisi nebyly známy. Žalovaný zdůraznil, že posouzení zdravotního stavu žalobkyně, tedy stupně závislosti, v rámci řízení o příspěvku na péči bylo v kompetenci posudkové komise, a nikoliv poskytovatele zdravotních služeb.
6. Dále žalovaný podotkl, že vzhledem k tomu, že byl posuzován stupeň závislosti u dítěte, bylo nutné zhodnotit dle § 10 zákona o sociálních službách potřebu mimořádné péče porovnáním rozsahu, intenzity a náročnosti péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Dodal, že poskytování zvýšené péče v některých oblastech sebeobsluhy neznamená poskytování mimořádné péče. Žalovaný konstatoval, že posudková komise neshledala Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

objektivní funkční korelát mezi zdravotním postižením žalobkyně doloženým podkladovou dokumentací a nezvládáním namítaných základních životních. Doplnil, že skutečnost, že má žalobkyně přiznán průkaz osoby se zdravotním postižením, není nikterak rozhodná, neboť pro přiznání příspěvku na péči platí odlišná posudková kritéria.

Posouzení věci soudem

7. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobkyně nesdělila soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byla ve výzvě výslovně poučena, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
8. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Smyslem zákona o sociálních službách je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobkyně splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce. Podle § 8 uvedeného zákona osoba do 18 let věku, která vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb. Dle §

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

9 uvedeného zákona se při posuzování stupně závislosti u osob do 18 let věku hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona).

10. V § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“) je uvedeno, že za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
11. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška. Dle § 2 odst. 1 vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Dle § 2a vyhlášky pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Dle § 2b vyhlášky pokud osoba do 18 let věku nemá z důvodu nízkého věku a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje ještě vyvinutou schopnost zvládat některou ze základních životních potřeb nebo některou aktivitu, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, není pro účely posuzování stupně závislosti považována za osobu, která je neschopna základní životní potřebu zvládat. To neplatí, pokud osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu při zvládání základní

životní potřeby nebo některé aktivity, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

12. V příloze č. 1 vyhlášky jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby.
13. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**mobilita**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat a měnit polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, otevírat a zavírat dveře, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
14. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**orientace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí a v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
15. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**komunikace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
16. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**stravování**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nalít nápoj, stravu rozdělit na menší kousky a naservírovat ji, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
17. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**oblékání a obouvání**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
18. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**tělesná hygiena**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
19. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**výkon fyziologické potřeby**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
20. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o zdraví**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.
21. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**osobní aktivity**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, plánovat a uspořádat osobní aktivity, styku se společenským prostředím, stanovit si a dodržet denní program,

vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

22. Z obsahu správního spisu vyplývá, že řízení bylo zahájeno podáním žádosti o příspěvek na péči ze dne 24. 4. 2019. Dne 17. 5. 2019 bylo provedeno sociální šetření. Ve vztahu k mobilitě je v záznamu o provedeném sociálním šetření uvedeno, že po bytě se žalobkyně pohybuje bez obtíží, přeskakuje neviditelné věci na zemi a při použití výtahu je vše v pořádku v případě, že jede pouze s matkou, pokud však jedou s dalšími osobami, nastávají problémy. Ke stravování bylo při sociálním šetření zjištěno, že žalobkyně si dokáže dát sousta jídel do úst a pít ze speciálního hrnečku. Nedokáže si říct o stravu a pití. K tělesné hygieně bylo při sociálním šetření zjištěno, že žalobkyně si dokáže vyčistit zuby. K osobním aktivitám bylo při sociálním šetření zjištěno, že žalobkyně má sociální kontakt mimo rodinu pouze ve školce s dětmi a učitelkami, přičemž do rodiny nikdo nedochází. Žalobkyně moc nemluví, a pokud ano, tak v angličtině.
23. Dne 1. 7. 2019 byl vypracován posudek o zdravotním stavu žalobkyně posudkovým lékařem MUDr. J. P., CSc. Posudkový lékař konstatoval, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou jsou autistické rysy chování a opožděný vývoj řeči. Posudkový lékař dále uvedl, že ze sociálního šetření a zdravotní dokumentace vyplývá, že žalobkyně obtížně komunikuje, patrně ze sledování cizích pohádek v anglickém jazyce. Ostatní úkony zvládá přiměřeně svému věku (4 roky) s nepravdělnou pomocí další osoby. Po bytě se pohybuje bez omezení, orientuje se, rozeznává místnosti i přítomné osoby, při sociálním šetření si hrála se sociální pracovníci. Podotkl, že sociální šetření je v souladu se zdravotním stavem žalobkyně. Dle posudkového lékaře potřebovala žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při zvládání základní životní potřeby komunikace. Dle posudkového lékaře tedy žalobkyně nezvládala jedinou základní životní potřebu a považoval žalobkyni za osobu, která se nesplňuje zdravotní podmínky pro uznání jakéhokoli stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby.
24. Dne 22. 7. 2019 se zmocněnec žalobkyně seznámil s obsahem správního spisu a souhlasil se závěry lékařského posudku a nenavrhoval žádné doplnění. Následně vydal úřad práce prvostupňové rozhodnutí, kterým byla žádost žalobkyně o příspěvek na péči zamítnuta.
25. Žalobkyně podala odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí prostřednictvím zákonné zástupkyně. V odvolání žalobkyně namítala a podrobně rozvedla důvody, že nezvládá následující základní životní potřeby – mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby a osobní aktivity. Rovněž nesouhlasila se závěry sociálního šetření a konstatovala, že zmocněnec žalobkyně souhlasil se závěry posudkového lékaře dne 22. 7. 2019 toliko pod vlivem úřednice, která mu sdělila, že je jedno, co se tam napíše. K odvolání byly přiloženy lékařské zprávy z psychologického vyšetření MUDr. G. ze dne 23. 5. 2019 a ze dne 9. 4. 2019.
26. V rámci odvolacího řízení posoudila zdravotní stav žalobkyně posudková komise v posudku ze dne 26. 5. 2020. Komise shledala, že žalobkyně v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládala tři základní životní potřeby, a to komunikace, oblékání a obouvání a péče o zdraví. Ve vztahu k namítanému nezvládání ostatních základních životních potřeb posudková komise neshledala příčinnou souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat dané základní životní potřeby v přijatelném standardu,

případně s použitím facilitátorů. Dodala, že poskytovaná péče je zvýšená, nikoliv však mimořádná.

27. Zákonná zástupkyně žalobkyně se závěry posudku ze dne 26. 5. 2020 nesouhlasila a uvedla, že žalobkyně potřebuje pomoc při zvládání následujících základních životních potřeb: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a osobní aktivity.
28. Žalovaná v návaznosti na vyjádření žalobkyně nechala posudkovou komisi zpracovat doplňující posudek ze dne 27. 10. 2020. Posudková komise při svém hodnocení vycházela z posudkového spisu OSSZ Chomutov, spisu žalovaného, sociálního šetření ze dne 17. 5. 2019, psychologického vyšetření ze dne 23. 5. 2019 a zprávy z klinické logopedie ze dne 4. 11. 2019. Posudková komise shledala, že žalobkyně v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládala čtyři základní životní potřeby, a to orientace, komunikace, oblékání a obouvání a péče o zdraví. Ve vztahu k namítanému nezvládání ostatních základních životních potřeb posudková komise neshledala příčinnou souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat dané základní životní potřeby v přijatelném standardu, případně s použitím facilitátorů. K mobilitě uvedla, že z funkčního hlediska nemá žalobkyně závažné pohybové postižení, a to ani z neurologického a interního hlediska. Ke stravování posudková komise sdělila, že žalobkyně navštěvuje mateřskou školu, odkud není avizováno nezvládání samostatného pití (např. s pítkem) či jezení za pomoci lžičky či dětské lžice v přijatelném standardu a přiměřeně k věku. K tělesné hygieně uvedla, že dle matky žalobkyně si žalobkyně čistí zuby pětikrát denně, a tudíž by měla zvládnout v přijatelném standardu i mytí rukou a obličeje. Dodala, že pokud žalobkyně do kartáčku kouše, může využít elektrický kartáček s vodní tryskou (facilitátor). Rovněž poukázala na rozpor tvrzení matky žalobkyně, o nezvládání samostatného čištění zubů žalobkyní, se zprávou MUDr. G. ze dne 9. 4. 2019, kde lékařka uvedla, že žalobkyně si sama pečlivě čistí zuby, aniž by jí to matka musela říkat. K základní životní potřebě osobních aktivit posudková komise sdělila, že tvrzení matky žalobkyně o tom, že žalobkyně nesleduje hru ostatních dětí a nehraje si v kolektivu, je nepodložené, přičemž lékařská zpráva MUDr. G. je založena právě na nepodložených tvrzeních matky žalobkyně. Chybí nezávislé vyjádření učitelky z mateřské školky.
29. Zástupkyně žalobkyně se závěry doplňujícího posudku ze dne 27. 10. 2020 nesouhlasila a podotkla, že žalobkyně mimo posudkovou komisí uznané základní životní potřeby navíc nezvládá následující základní životní potřeby – mobilita, stravování, tělesná hygiena a osobní aktivity. Na podporu svých tvrzení žalobkyně k vyjádření doložila lékařskou zprávu z ambulance ergoterapie ze dne 20. 10. 2020, kontrolní vyšetření do 6 let ze dne 11. 11. 2020, zprávu školského poradenského zařízení ze dne 29. 10. 2020 a doporučení školského poradenského zařízení ze dne 29. 10. 2020. Uvedené listiny zástupkyně žalobkyně doložila především z toho důvodu, že posudková komise postrádala vyjádření nezávislých osob mimo vyjádření matky žalobkyně.
30. Na základě doplňujícího posudku ze dne 27. 10. 2020 bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo prvostupňové rozhodnutí změněno tak, že žalobkyni byl od dubna 2019 přiznán příspěvek na péči ve výši 6 600 Kč měsíčně – II. stupeň závislosti – středně těžká závislost pro osoby do 18 let věku. V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný plně převzal závěry posudkové komise z jejího doplňujícího posudku ze dne 27. 10. 2020. K závěrům posudkové komise žalovaný na str. 10 napadeného rozhodnutí doplnil, že z vyjádření žalobkyně k doplňujícímu posudku spolu s doloženými Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zprávami nevyplývají nové skutečnosti, které by již nebyly posudkové komisí známy a které by svědčily o výrazném zhoršení zdravotního stavu žalobkyně. Rovněž žalovaný uvedl, že matkou žalobkyně doložené zprávy z pozorování chování žalobkyně v mateřské škole v podstatě potvrzují údaje, které již matka žalobkyně uvedla v odvolání a které posudková komise vzala v potaz při posuzování zdravotního stavu žalobkyně.

31. Soud dále konstatuje, že žalobkyně v odvolání brojila proti tomu, že nebyly za nezvládnuté uznány následující základní životní potřeby – mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby a osobní aktivity. Doplnujícím posudkem ze dne 27. 10. 2020, který byl stěžejním podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí, byly uznány za nezvládnuté následující základní životní potřeby – orientace, komunikace, oblékání a obouvání a péče o zdraví. Posudková komise k neuznaným základním životním potřebám v doplnujícím posudku uvedla, že tvrzení matky žalobkyně o nezvládání základních životních potřeb nejsou podložena vyjádřeními nezávislých osob, přičemž doložené lékařské zprávy rovněž vycházejí z nepodložených tvrzení matky žalobkyně. Nato zmocněnkyně žalobkyně reagovala vyjádřením směřujícím proti neuznání za nezvládnuté u základních životních potřeb mobility, stravování, tělesná hygiena a osobní aktivity. Na podporu svých tvrzení žalobkyně k vyjádření doložila lékařskou zprávu z ambulance ergoterapie ze dne 20. 10. 2020, kontrolní vyšetření do 6 let ze dne 11. 11. 2020, zprávu školského poradenského zařízení ze dne 29. 10. 2020 a doporučení školského poradenského zařízení ze dne 29. 10. 2020. Nezvládání základních životních potřeb mobility, stravování, tělesná hygiena a osobní aktivity namítala žalobkyně rovněž v žalobě.
32. K tomuto soud uvádí, že zpráva školského poradenského zařízení ze dne 29. 10. 2020 a doporučení školského poradenského zařízení ze dne 29. 10. 2020 byly vytvořeny na základě vlastního pozorování speciální pedagožky Mgr. A. J. Závěry těchto zpráv se žalobkyně týkaly především v oblasti motoriky, stravování a sociálního kontaktu s ostatními dětmi a učiteli. Uvedené závěry tedy mohly být potenciálně hodnoceny posudkovou komisí ve vztahu k základním životním potřebám mobility, stravování a osobní aktivity. Avšak žalovaný sám uzavřel, že se nejedná o nové skutečnosti, které by posudkové komisi nebyly při jejím hodnocení stupně závislosti žalobkyně známy. Na tomto místě je však třeba zdůraznit, že podstatné bylo, že uvedené závěry vycházely z pozorování nezávislé osoby (speciální pedagožky), a nikoliv matky žalobkyně, což byl nedostatek vytykány posudkovou komisí v doplnujícím posudku ze dne 27. 10. 2020. Ač tedy závěry vyplývající ze zpráv školského poradenského zařízení mohly obsahovat závěry podobné tvrzením matky žalobkyně, tyto vycházely z pozorování nezávislé osoby, což byl podstatný rozdíl, pro který měly být uvedené zprávy posouzeny posudkovou komisí v rámci hodnocení stupně závislosti žalobkyně, když posudková komise předtím odmítla tvrzení matky žalobkyně o nezvládání některých základních životních potřeb jako nepodložená nezávislými pozorovateli. Nutno dodat, že závěry obsažené ve zprávách speciální pedagožky mají s ohledem na § 2a a přílohy č. 1 vyhlášky (pro posouzení za nezvládnutou základní životní potřebu, postačí nezvládnutí byť jediné příslušné aktivity) reálný potenciál změnit hodnocení posudkové komise ve vztahu k základním životním potřebám dosud považovaným za zvládnuté. Žalovaný sám však nesprávně vyhodnotil zprávy speciální pedagožky jako redundantní a následně napadené rozhodnutí plně založil na závěrech doplnujícího posudku ze dne 27. 10. 2020, které však nereflektovaly závěry speciální pedagožky. Žalovaný měl tedy opětovně nechat posudkovou komisi vypracovat nový doplnující posudek s ohledem na závěry obsažené ve zprávách speciální pedagožky.

33. Doplnující posudek posudkové komise ze dne 27. 10. 2020, jakožto stěžejní podklad napadeného rozhodnutí, nelze s ohledem na doplnění správního spisu ze strany žalobkyně o zprávu školského poradenského zařízení ze dne 29. 10. 2020 a doporučení školského poradenského zařízení ze dne 29. 10. 2020 považovat za úplný a přesvědčivý. V daném případě bylo pro objektivní posouzení stavu žalobkyně nutné, aby kompetentní posudková komise zhodnotila nezávisle zjištění obsažená v těchto podkladech. Vzhledem k výše uvedenému tedy dospěl soud k závěru, že žalovaný při vydání žalobou napadeného rozhodnutí vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. V této skutečnosti spatřuje soud vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ svých rozhodnutí, požaduje zásadní doplnění.
34. K žalobní námitce, že posudková komise v řízení o udělení průkazu osoby se zdravotním postižením konstatovala, že žalobkyně je osobou s těžkým funkčním postižením, přičemž vycházela ze stejných lékařských zpráv jako v nyní posuzovaném případě, soud sděluje, že řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením je vedeno podle jiného zákona, než řízení o přiznání příspěvku na péči. Řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením je vedeno podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zatímco řízení o přiznání příspěvku na péči je vedeno podle zákona o sociálních službách a v obou řízeních se posuzuje naplnění odlišných zákonných podmínek sledujících odlišný smysl a účel daných zákonných institutů, které mají usnadnit život osobám se zdravotním postižením, avšak každý institut jiným způsobem, čímž je dána i rozdílnost stanovených podmínek. Proto naplnění podmínek pro získání průkazu osoby se zdravotním postižením nemusí automaticky znamenat, že daná osoba má nárok na určitý stupeň příspěvku na péči. Této námitce tedy soud nepřisvědčil.
35. Soud dle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl jako důkaz žádnou z k žalobě přiložených listin, neboť tyto toliko duplikují listiny obsažené ve správním spise a rozhodnutí stran přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením je v posuzované věci irrelevantní, jak konstatoval soud výše.
36. S ohledem na shora uvedené soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 pro vadu řízení a věc dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.
37. Jelikož žalobkyně měla ve věci úspěch, soud dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 67 Kč za poštovné uhrazené při doručování žaloby.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 1. listopadu 2022

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce